

[Løvig Simonsen]

Med vedtagelse af vandmiljøplanen i maj 1987 blev der grebet ind både over for industriens og kommunernes forurening med fosfor og nitrat, mens landbruget stort set blev friholdt for indgreb, der kunne medføre den ønskede reduktion. Derfor kunne Socialdemokratiet ikke tilslutte sig flertallets beretning, og det gjorde vi klart dengang.

I maj 1990 kunne vi konstatere, at vi havde fået så sørgeligt ret, for miljøministerens statusnotat for vandmiljøet af 8. maj 1990 og den efterfølgende debat lod ingen tvivl tilbage herom. Ansvar for denne udvikling kan ene og alene tilskrives de partier, der i maj 1987 indgik forliget om vandmiljøplanen.

Det hjælper ganske vist ikke på miljøet, men det politiske ansvar skal man ikke løbe fra. Det er ikke landmændene, der ikke opfyldte de stillede krav, sådan da, der var et flertal her i Folketinget, der sprang over, hvor gærderet var lavest. Dette blev yderligere dokumenteret, da miljøministeren udsendte sin rapport, Vandmiljø 90, hvor det slås fast, at vandmiljøplanens mål ikke kan forventes nået i 1992 eller senere. Dette var også konsensuskonferencens konklusion.

På denne baggrund kunne man så have forventet, at landbrugsministerens redegørelse ville blive et vægtigt bidrag til, hvordan vi skulle komme videre, men nej: Det har taget ministeren mere end 9 måneder at udarbejde en redegørelse, der udskyder problemerne til år 2000, og den kunne ministeren ikke engang klare at fremsende til Folketinget til tiden. Det er beskæmmende for ministeren. Det kan et flertal i Folketinget lave bedre, det er der ingen tvivl om. Vi i Socialdemokratiet vil gøre, hvad vi kan, for at få udarbejdet og vedtaget en handlingsplan, der både er bæredygtig for miljøet og levedygtig for landbruget.

Ministerens forslag er præget af, at man ikke vil bruge de nødvendige styringsmidler for at opnå den tilstrækkelige reduktion af kvælstofudvaskningen, og tidshorizonten er ganske uantagelig.

Selvfølger det vigtigt, at husdyrgødningen bliver bragt ud om foråret, men hvorfor nævner man ikke også husdyrholdet pr. hektar? Er der ikke brug for en revurdering her? Når ministeren taler om, at vi nu har brug for øget opbevaringskapacitet, er det jo selvfølgelig, fordi man har været for rundhåndet

med at uddele dispensationer. Hvor mange har man egentlig givet, hr. minister? Jeg ser i redegørelsen, at det vil koste de landmænd, som fik dispensation, 1-1,5 mia. kr. at få gennemført de ting, som man gav dispensation for, og det er faktisk forkert, at man nu skal til at betale for det, som man dengang godt vidste man skulle have opfyldt.

Når vi taler om reduktion af handelsgødningsforbruget, er det vel et faktum, at det ikke er faldet endnu, og at det heller ikke er faldet i forhold til den afhøstede kvælstofmængde. Det er jo også det, der skal tages med ind i billedet. Her havde det været på plads med nogle bemærkninger om afgrødevalget for grønne marker. Ministeren kan ikke være i tvivl om, at det bestemt ikke var vinterhvede, vi tænkte på, når vi taler om reduktion af handelsgødningsforbruget og den allerede beregnede reduktion af udvaskningerne. Det er særdeles interessant, når man betænker, hvor store uoverensstemmelser der er mellem Miljøstyrelsens beregningsmodel for udvaskning af kvælstof og de af amterne målte udledninger, der generelt viser, at man ikke kan konstatere en forbedring.

Det er faktisk alarmerende, at vi må erkende, at de midler, som ikke mindst kommunerne har investeret i opfyldelse af vandmiljøplanen, ikke har ført til det ønskede resultat, fordi et flertal her i Folketinget ikke ville stille de nødvendige krav til landbruget.

Ministerens forslag til beskyttelse af grundvand, marginalisering og neutralisering af kvælstofudvaskningen er hverken tilstrækkelig i sine tiltag eller tidsplanmæssigt. Det kan da godt være, at ministeren er af den opfattelse, at marginalisering af landbrugsjord i sig selv ikke er et middel i miljøpolitikken.

Socialdemokratiet er af en anden opfattelse, for hvis vi gennem marginalisering kan opnå en forbedring af vort miljø og af vor natur, er det klart også et miljøpolitisk instrument.

Når vi kommer til bekæmpelsesmidler, er det faktisk uhyre interessant læsning, fordi man for det første konstaterer, at den hidtidige plan om reduktion af bekæmpelsesmidler ikke er blevet opfyldt, uanset at man har taget højde for de øgede vintersædsarealer m.m. I stedet for at gå nærmere ind på, hvordan man når målet, foreslår man en revurdering, vel vidende at man ikke har nået det ønskede resultat, fordi regeringen har været for længe om at sætte de nødven-